

Dato 7. april 2021
Sagsbehandler Jonas Wamsler
Mail jowa@vd.dk
Telefon +45 7244 3369
Dokument 21/01352-7
Side 1/3

Opfølgingsnotat for høring om unge og cyklisme

Den 18. marts 2021 afholdt transportministeren en høring om unge og cyklisme.

Som opfølgning på høringen har Vejdirektoratet udarbejdet dette notat, der gennemgår de forslag og input fra høringen, som vurderes at have relevans for det videre arbejde på cykelområdet. De initiativer, som er udvalgt, er baseret på de unges udsagn fra høringen, som på baggrund af eksisterende viden på området er vurderet til at kunne have betydning for unges til- og fravalg af cyklen.

Flere undersøgelser peger på en række forskellige forklaringer på, hvorfor danskerne generelt cykler mindre. På baggrund af de unges udsagn under høringen er der herunder fremhævet 4 pointer fra høringen, som Vejdirektoratet vurderer, har en høj relevans i forhold til unges til- og fravalg af cyklen.

Under de forskellige pointer, er der medtaget en eller to kommentarer fra de fire unge, der deltog i høringen.

Byplanlægning og trafikssikkerhed

Det er vigtigt at huske cyklen i forbindelse med byplanlægning, sådan at ny byudvikling og ny infrastruktur indtænker cyklen både i forhold tryghed, sikkerhed og afstande.

"Det hænger også sammen med, at der ikke er mange cykelstier ude på landet, og folk kører rigtig stærkt på landevejene, så det er ikke specielt sikkert at cykle. Jeg kender også flere, der bruger traktor eller knallert i stedet for." (Emilia, Landbrug Ungdom)

"Jeg tror også, at grunden til, at unge har fravalgt cyklen mere og mere de seneste 10 år er, at der er langt flere ting, der er rykket væk fra bykerne. Mine egen arbejdsplads McDonalds ligger ikke inde i Brande by. Den ligger ude ved motorafkørslen. Det ser vi tit. Samme problematik i Ikast, Vordingborg og Korsør. Alle de nye ting bliver placeret omkring motorvejene." (Daniel, 3F Ungdom)

Problemstillingen, som her fremhæves, er kendt fra andre undersøgelser. Når arbejdspladser, butikker eller faciliteter placeres langt fra bykerne eller placeres uden en sikker og oplagt cykelvej, så skaber det en oplevelse af, at det ikke er meningen, at man skal tage cyklen. Der er de seneste år opstået flere byplanlægningskoncepter, der fokuserer på den tætte by. Et fokus på at uddannelsesinstitutioner og arbejdspladser skal placeres indenfor oplagt cykelafstand af bykerne og/eller station, er et initiativ, der vil kunne få flere unge til at vælge cyklen.

Muligheder for at kombinere cykel og kollektiv transport

Kombinationen af cykler og kollektiv transport bringer cyklen i spil på afstande, der ellers er for store. Derfor er det vigtigt, at der er fokus på kvaliteten af den kollektive transport.

"Da jeg blev 18 år, tog jeg bilen i skole, og det er primært, fordi der er 45 km til skole for mig. Med offentlig transport tager det halvanden time og i bil tager det 45 min. Det er altså en halvering af tid. Tager man det over en hel dag, så får jeg ca. 3 timer ekstra" (Ida, Holstebro Gymnasium)

"Jeg havde taget toget mere end 175 gange i 2018 og havde også cyklet hen til toget, men hvad var det, der gjorde, at jeg begyndte at tage bilen, udover at jeg havde fået kørekort? Jo men det var, at jeg kunne se, at det blev meget mere besværligt for mig at komme tilbage til Brande, når jeg var udenbys. Så droppede jeg helt at cykle til stationen, og tog bilen. Jeg fik en time mindre i transport." (Daniel, 3F Ungdom)

Når de unge dropper den kollektive transport, så forsvinder der ofte også en cykeltur. Bilejerskaber stiger generelt i Danmark og flere familier får også to eller tre biler. Det betyder, at flere unge har adgang til en bil, og derfor skal den kollektive transport ikke være meget besværlig, før den unge finder sig en bilmulighed. Et fokus på tilgængelig og hyppig kollektiv transport kan derfor have betydning i forhold til at skabe de kombinationsrejser, som cyklen kan være en del af.

Under høringen blev der også efterlyst bedre muligheder for at medtage cyklen i bus og tog.

Manglende sikkerhed i forhold til cykeltyverier

Flere af de unge gav udtryk for, at lysten til at eje og bruge en cykel påvirkes af frygten for at miste den.

"Det er et stort problem herinde i byen, at man ikke har sikkerhed for, at når man stiller sin cykel, så bliver den ikke stjålet. Det er sådan, det er, og det kan være grunden til at nogen fravælger cyklen, det kan blive for stor en økonomisk udgift." (Oscar, Sygklister)

Andre af de unge nævnte, at de havde en billig "skodcykel" stående på stationen, så det ikke gjorde så meget, hvis den skulle blive stjålet, men at de egentlig hellere ville cykle på deres dyre mountainbike.

Frygten for cykeltyverier betyder, at cyklen fravælges, hvis den ikke kan parkeres et sikkert sted. En problemstilling, der også kendes fra elcyklister, der ikke cykler til stationerne, fordi de ikke føler, at der er sikkert at parkere.

Mere oplyst, overvåget eller aflåst cykelparkering kan derfor have en positiv effekt. For når man får stjålet en cykel, så kan det være den oplevelse, der betyder, at man ikke kommer tilbage på cyklen, men vælger en anden form for transport.

Cyklen som del af en bæredygtighedsdagsorden

De fleste unge er optagede af bæredygtighed og klima. Selvom de færreste cyklister nævner miljøet som begrundelsen for deres konkrete transportvalg, så er det den grønne dagsorden, der får de unge til at synes, at det er en god idé at promovere cyklen.

"Hvis man skal gøre noget, så skal man promovere cyklen som en CO2-neutralt transportmiddel, fordi vores generations kamp er global opvarmning og miljøkrisen. Det er det, man skal promovere det på." (Ida, Holstebro Gymnasium)

"Jeg tror, at man skal forsøge at få eleverne på erhvervsskolerne til at vide, at klimakampen også er deres fremtid." (Daniel, 3F Ungdom)

"Jeg tror, at det handler om at komme ud på de sociale medier med det. Få lavet catchy videoer, der ikke bliver cringe (pinligt/påtaget). Det skal man være lidt forsigtig med. Så man skal promovere det på de sociale medier og henvende sig til klimarådene på de enkelte gymnasier og sige: Hey tag det med til fællessamling. Så får man det med ind til gymnasieeleverne." (Ida, Holstebro Gymnasium)

Den grønne dagsorden skaber et oplagt rum for cyklisme som bæredygtig transport. Derfor er det oplagt at bruge klimaarbejdet på ungdomsuddannelserne til at få udarbejdet en cykelpolitik eller cykelstrategi for det enkelte uddannelsessted.

I en grøn kontekst ser de unge positivt på kampagner, der har til formål at få flere op på cyklen, hvorimod en sundhedsvinkel lettere kan få karakter af en løftet pegefinger.